

21

[illegible][illegible]

కాబట్టి మనకు చచ్చినవారికి చంకక చాచడపు వారేమిస్తు తననములు దెబ్బతెడ. లేదా వారి తిమ్మల వాచుడును అంతగా గానియెవలె కాన్ గ్రేమన గరితెను మనినెవలెవారిని గానిమునకు నలుముకు ఈమె తగ్గుదు. వారే లామెయిది చేసుకు కడిగివాచక పోవరు. కాబట్టి నీవు తననములు మెదలగనె వేరవత, గామకల్లం గండవేరం దె కల్గు చిత్ర రాధపుత్ర క్రాత్రయేనీవు నీవు అనిది జయిది విభక్తవారాధనగమక అనున లక్ష్మణానిని నీవేయెందులు పెట్టుటలు, ఈవిక్రమ, నీవేమ, నా వీడ దానిలో వడలును. అంతగా ఈగల మనక పుట్టాపు మయిలే ఆంగ్లం నెట్టులకాకు దన్నట్లు, గా నెన నపులు దెప్పిమున గార్ధము చేయియి విక్రమ వదిలయిగొందాను. అందు ఆభాగమే పుట్టుకుండలేదు, పుట్టినవో జటికాంకున కృష్ణ పర్యయం కైదుగమకవలెవిభక్తయి యుక్తవారిని ప్రేమంభుమం పా విదానున గలిగియు నువది. అందు యువపుకు తెలివిపుట్టును. విదావలిచ్చిన దానిని వేడిదీయకుండుటలు పురుషసంభుమ ప్రత్యయనినచాలును. అందుచే పూరవతేత్రపా రావరము-నీర్ణయి-అలకా-టుల-నెవతేత్రపా క్కార్యంపు భిన్నమక నున్నది. కావున ఒకనిని విదావలిచ్చినది రెండవవారిని నెత్తిన డెట్టుకొన నను రూపే యేమన్నది? "అగ్రాష్టమవియి-అలకా-నే కల్లుపిడియెందు" నని చువుతరాని భారతతేత్రపు పురుషునకుడెలియకు. ఈయగ్రష్టమ ననునవింపి విదావలపట్టుమలో బాలు విదావలిచ్చిచ్చినట్లైనీ విపురుషులను వివాహమహదాదని నీవేధింపుకాననుము పురుషులు గోరులు మది విదేహ అలకాదు. బహుగా విదావి సమర్థంపు. "బలనా నింద్ర గామో, నింద్రము ముక్కర్ల గదా. హే దుర్భువ్యాపయిదును పురుషులు మోతనీయెలు. దేనిరది దానిదే అనెదరు కావున రెంటిపట్టుదులను నావేదేరు. అందుచేతనే ఇంతివచ్చినది. అనితెలిసేమే "మహాభివ్యాంసుడు హృషికి సేలాలలిపరంగం కావచ్చును" అనిపాద్యమృచియె. ఈయన గదావెట్లనే మనీశిల్లితయకృమనకుగదాని పురుషునిచేత"అగ్రష్ట" అని అనినది నెవముగట్టివారు. దీనికంటికి నీవే ప్రధానకారణమై నీవిదియన్నావు. నీవు మధురదర్శనముక భవించుక శ్రీయెను ద్విని వేడియర్చుకంటి? తిల్యును, నీవు దొరవేసము వేయదున్నావు. అమెను దొరసానిగ రమ్మన్నావు. ముందుగా నీవు నీగను మెదులలకల్లి ల్లింపి పాటలెద్దనాంభులింపితి అమెయెందుల గొలికరకైతర అంటేఅంటుకుదా కల్లింపిగోనుట సేర్పుకొన్నది. నీవునామూరుడవు. అమెకయోమూరు. కావుననే నీవు చిత్ర విచిత్రాలవలెనా నాలుక నాలుక నెం ది వి డి రు ద న నా మె వా ని ని చ ది వి ద్ర ను క దెరువు ననుసరింప వేర్చినది. నీవు ముగిమన బొట్టుకేందుదా చక్కటా కుడివేసిన యత్తడి కలుకువలే నుండుమున్నావు. అమె చక్కటా కుంకుమ సంకెటును గాగనా మెగమును మెంయింప వేర్చినది. హాచయే దాటని కొక్కా-నీవు తొడుకవేర్చితి. కరుణాంకనే చంకల దా లని రవికెను దొడుగు నా యత్తడినివినది. నెదుటివారి భార్యను నాలుకరంగమున కేక్లంపి వేమను వేయింపి నీవు పుంకు నావంభింపితి. అది చూచితి నీయింపియనా వేమవేసే నాలుకనున నింతాకని ప్రక్కన నేవింప నటింప వేర్చినది. శ్రీ స్వాగ్రంత్రియు సంభ్రాంత్యుగ సంపదవలెనని నీవు చాలిందినావు. చాలను పాత భాగవత పురుషులనినాని రాగివేడ చిత్రమయితే శ్రీయల పురుషులు గలని వృత్తియు చేతులుకు గురదా నిరాలంకును నేర్పుక కారలెనని అమె చాలియన్నది. అంతే తెలిసినది? "అలగనా చంకలమునాంతరే భాగవత, భాగవత ముగవను చంకరేతాంగనా"అని నీని లక్షణము. కర్ణామునములలో చూచుక. ఈలాగే అంతరికే నీవే మింపి చంకలచెమిన రియక శ్రోత జూపియపురు వగవనే నీవు? మిమ్ములకు తెలియ? దీని దిద్దవలెన యా మునాంధ్రుని చావంప పద్ధతి నలవింతురున కలమునా దింపవలెను.

స్వకృతమన డెల్లారు విమలే బియ్యము పోయి కేరీలు పరిసర ఉన్నది బియ్యము వస్తున్నవని వినిపియన్నావు. నేయిలానే నీమోకరిసినది వచ్చిగాననుములో కొంచూసానీ సంగకరమైనవి మంకులు పెట్టునున్నావు. సంగకరమైన వస్తువు మంచూసించి జంతువున్నావు. కాని నీవీరితము నెంత సంగక ముగర్చుచున్నావో తెలియవచ్చు. జాతి సంగకరము, భర్తసంగకరము, భర్తసంగకరము, ఆదా ర సంగకరము, మి రి సంగకరము జేసికొనికార గానింనుకొనుచున్న నీవు వస్తుసాంగకరమును మూచేయిలు, నికామవల్ల దేవమునకప్పు వాటియెడల కలలకు నేనాస్థానము. అచ్చికోరిలేవదే సగము పాలివేసే సగమునాది సూక్ష్మమనిది, నీవు వేద భర్తమే కావలెనంపదవి సంగకరము అందులో కానివిందని రూపామక సద్విధి లెవలెను భాగవతేనిదే ననిగొనుచు

[illegible]

ము. ఫుటలు 116. రేల 4 అణాలు.
అణాలు కపాలాబ్జులు పంపువారికి రెండు
ములును పొమ్మడును. వాస్తవ ఉచితము.

[illegible]

యోధుడు జరుగ వనదియు ఎవరిననుమతమున
 నుడు మొలకలిగి విడు యుములు ప్రముఖుగా
 నుడును,
 నొలితములు వల్ల తికామికామునను, ప్ర
 గను నుడు, నెలక వచ్చుచును,
 దేవరాజు వేంకట
 సప్తనాగా యుగమున,
 కావ్యరత్న

విచ్చెను. (ఆ. శం.)

శ్రీ శ్రీ కల్వల్ ఫ్రాన్సిస్కో—
మేమియ్యగారు

బార్సిలోనా, డిశంబరు 28:—
కేటలానియూకు ప్రథమ అధ్యక్షులుగా నుం
దిపట్టి కల్వల్ ఫ్రాన్సిస్కో—మేమియ్యగారు
మరణించిన తరువాత నుం. (యా. శం. తం.)

ప్రకటన

రేపటిదినము ప్రకటనకాదని యగుటచే, ఆనాడు ఆంధ్రపత్రిక వెలువడదు. సంపాదకుడు.

వార్తావళి

- గోదావారి పుణ్యక్షేత్రమున మహావైభవము 9
రామమూర్తి సేవ ప్రారంభ మయ్యెను 7
భారత కార్మిక సభలో అల్లరి 8
శాస్త్రమున అత్యున్నతము శాస్త్రమును గుర్తించు 4
రాజ్యమున నిరంతరము విరమించిరి 4
బాపా శాసనానుసారము 8
విదేశావస్థలు 8
సామాజికావస్థలు 8
ఆంధ్ర నాటకకళాపరివర్తన 8
వ్యాపారమున క్రైడలు 8

ఆంధ్రపత్రిక

1933 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 26-వ తేది మంగళవారము

లలితకళలు-గాంధర్వకళ-

నాటకకళ

ప్రతి వర్తమానమున డిసెంబరు నెలలో దేశమునందలి వార్తాకథలను జరుపుట రివాజుగా నేర్పడినది. వెనుక కాలమున మహానాటకము డిసెంబరు నెలలోనే జరుగుచుండెనుగాని యిప్పుడది మార్చినెలకు మార్చినయ్యెను. అందువలన నిపుడు మదరాసులో చాల నభివృద్ధి జరుగుచున్నది, యింకను జరుగ వున్నది. గాంధర్వకళాభివృద్ధి విషయమున మదరాసు మూలముగా వారును, హైదరాబాద్ సాహితీవారును నభివృద్ధి ను పాటకచేరిలను ఏర్పాటుచేసిరి. మొదటి వారు పిట్టాచార్యులలోను రెండవవారు గోక్షేపాలిలోను ఏటిని జరిపించుచున్నారు. సర్ సి.వి. రామమూర్తి ఎకాదశి వారిసభను రాజా సర్ అక్బరు మై సెటిగారు సాహితీవారి సభను 22, 24 తేదీలలో ప్రారంభము చేసిరి. విఖ్యాతులగు విద్యాంసుల పాటకచేరిలు రెండు తావులలోను జరుగుచుండుటచే, గాంధర్వకళాభివృద్ధి చాలమంది యాకచేరిలకు వచ్చి అనందించుచున్నారు. ఈ రీతిగా నీ రెండుసంఘముల వారు ముఖ్యముగా ఎకాదశివారును సంగీతమును బాగుగా వ్యాపింపజేయుటకు చేయుచున్నట్లు. చాల ప్రశంసనీయుము. లలితకళలలో గాంధర్వకళయును నాటకకళయును విఖ్యాతములు. ఇప్పుడు సినిమాలును టాకీలును దేశమునందు చాల ప్రబలి ప్రజల నధికముగా నాకర్షించుచుండుటవలన కాలకమును నాటకములు వెనుకబడగలవేమో యని సంత యింతుట కవకాశ మేర్పడుచున్నది. చేతివలనలకును యంత్రశాలల పనులకును, ఖిద్దుకును మిల్లుబట్టలకును, ప్రాణ సత్తులగుల దంపుడు బియ్యమునకు, సారరహితమగు మిల్లు బియ్యమునకును, సారవంతమగు చెరుకుబిల్లుమునకును హానికరమగు ఫ్యాక్టరీవర్కెరుకును, జీతెలియని త్వమునకు ముఖ్యముగా బ్రహ్మచర్యమునకును, భోగలాలనత్వమునకు ప్రోద్బల

మును సంతాన నిరోధకరణ భారణమునకును బీదలకు జీవనాధారము లగు నశ్వశక్తిలకును, ధనిక్కులకు కుడకరించు యాంత్రికశక్తిలకును హానికరమైనట్లు నటులే గ్రామోభివృద్ధికి పాటకచేరిలకును, బయస్కీపులకును, నాటకప్రదర్శనములకును గూడ నిపుడు ప్రబలమగుచున్నట్లు మేర్పడినది. వైద్య మెరుగులవలనను వగయొద్దికలవలనను పురుషులను లోబరుచుకొనజూచు వెలయాలి మాయా విలాసముల వలన సహజసౌఖ్య సంతోషము యగు కులకాంత హాసములు కామాంధకారనిమగ్నులగు యువకుల నాకర్షింపజాలవు. ప్రాణహరణ సమర్థముగ దీక్షిత శిలభము నాకర్షింప గలిగినట్లు, జీవన ప్రదమగుఫలము దాని నాకర్షింపజాలదు. హానికరములైనను ఆకర్షణీయములనే ప్రజలధిక్ముగా నభిలషించుటసామాన్య మానవధర్మము. వారు తాత్కాలిక సుఖానుభవమునకే ప్రాధాన్యము నిచ్చుచు గాని ఆవల కలుగగల మహానర్థమును లెక్కచేయరు. ఈ ఉపమానము అన్ని మార్పులకును సార్వత్రికముగా వర్తింపకపోయినను ఈ మార్పులలో నధికభాగమున కిది వర్తించు ననుట కెట్టి సంతయము లేదు. ప్రాణక్షిప్త ప్రదమగు దంపుడుబియ్యమును, కుటుంబ జీవనరక్షకమగు ఖిద్దును, దివ్యతేజస్వనర్థకమగు బ్రహ్మచర్యమును, ఇహపరములకు రెంటికీని సహాయభూతులను నిర్మలప్రేమయియు సహధర్మిణియునగు ధర్మవర్తిని విడనాడి మరబియ్యమును, మిల్లుబట్టలను సంతాననిరోధక కృత్రిమసాధనములను, ఆరోగ్యమును ధనమును గూడ మోరించునట్టి కులకులు, ఆశ్రయించువారు ఫలప్రాప్తిచే దీక్షితులగు మూగి తులములో విగ్రహప్రాణములగు శిలభముల వలె చివరకు కష్టనష్టములకు పాత్రులగుట నిశ్చయము. ఇప్పుడు నాటకకళ ప్రాచీనవైభవమును గోల్పోయినది. రంగాలంకారములు, పాత్రోచిత వేషభారణము, ప్రకృతినహజముగ రంగస్థలమును సిద్ధపరుచుట, హాసభావప్రదర్శనము, మున్నగువాటిలో సినిమాకు నాటకములు కొంచెమైనను సరిపచ్చుట లేదు. సినిమాలు ప్రజల నత్యధికముగా నాకర్షించుట కిదియే ముఖ్యకారణము. సమర్థులగు నటులును లలిత కళాభిమాన భరితులగు శ్రీ మంతలును సర్వశక్తులను వినియోగించి నాటకకళను మరల సహజోన్నతస్థితికి గొప్పవచ్చినను గూడ నీ పోటీలో నిలుచుట దుర్లభముగానే కనబడుచున్నది. అట్టి స్థితిలో ప్రస్తుతము నాటకకళ చాల నీవస్థితికి పాలుచేయుచుండుచే, దీని భావిస్థితి గూర్చి నాటకకళయందు నికష్టమైన యభిమానము గలవారు చాల నిరాశను జెందవలసినట్టి దస్థిని చేర్చుచున్నది. ఈ విషయమునే నిన్ను ఉదయమున మిడ్లండు తిరుగులలో జరిగిన తృతీయాంధ్ర నాటక పరివర్తనాధ్యక్షులును విఖ్యాతాంధ్ర నట శిఖరులును ప్రవృద్ధాంతావధానములు నగు శ్రీయుత రాఘవాచారిగారి కాలియ్యమును వెలిపుచ్చి నాటకకళాభివృద్ధికి సాధకములగు మార్గములను చూపించుట తత్వవంతమే యగును. ఇందులకు మేము విరిగిమిక్కిలి కృతజ్ఞులము. ఆంధ్రదేశమున నాటకసమాజములకును నటులకును కొరతలేదు. ఇప్పుడు సమాజముల నెక్కువ వెనుకటి కంటే కొంత తగ్గిపోయినను నటులసంఖ్య హఠాత్ముగా చాలమగుచున్నది.

వీరిలో నిజమైన వనర్ధక గలవారు చాల కొద్దిగనే యున్నారు. వారిలో గూడ కేవలము నాటకకళాభిమానముతోనే చేయుచున్న సంఖ్య మిక్కిలి తక్కువ. నాటకకళకు ప్రధానంగాము లెవ్వరూ ఆప్రధానంగాము లెవ్వరూ నిపు డెవరును గుర్తించుటలేదు. ప్రధానంగాము లగు హాసభాష ప్రకటనాదుల నభ్యర్థించుట కష్టమగుటచే, దానిని పూర్తిగా విడనాడి నటులముగా నభ్యర్థనాకర్షింపగల గాలిపాటవలన సందర్భము మేటివలన లనించుకొనగోరుచున్నారు. ప్రేక్షకులు సారసారవిచక్షణుడగుటగా నుండినచో అనాయాసముగా బిరుదములను బడయగోరు నటులముల యాటలు సాగుటకు పిలువడమ గాని కాలదోషము వలన ప్రేక్షకులలో నత్యధిక సంఖ్యాకులు గూడ నీ వ్యామోహమునందే చిక్కుకొని యుండుటచే వీరియెల్లరు నిరాశాబుముగ సాగుచున్నది. వేయేలే నే ధాంధ్ర నాటకకళయను నుత్తమాశ్రయమున కతిభయంకరమగు వ్యాధి సర్వపాప్తమైనది. దీనికి కఠిన చికిత్స నొసరించినే గాని మరల సంపూర్ణారోగ్యము కలుగదు. తన మేలును తాను తెలిసికొనగల శక్తి గోగ్గి లేదు. దీనివలన లాభమును 2 యంగ్లీషు చున్నవారు సాక్షాదర్శనమునలన వ్యాధి లక్షణమును కచ్చుచ్చి ప్రాణమున్నంత వరకును సార్వీ చేయగోరుచున్నారు. పంచెములు జరుగు రంగమున వెనుక దీని అదృష్టమునవైఖరించి దిలకించి ఆనందించు చుండిన ప్రేక్షక బంధుల యిప్పుడు నిజస్థితిని గుర్తించుట కింతగా తానుగతితత్వముతో తలచుచున్నది. అందువలన దినదినమును నిది, ఊడకకక వచ్చుచున్నది. దీనికి సంపూర్ణారోగ్యమును కలిగింపవలె ననిన, నటలోకమును ప్రజలును ముఖ్యముగా శ్రీమంతలును విద్యాధికులును ఏకీభవించి గట్టిచిత్తో పని చేయవలసియున్నది. అందులకే శ్రీ సురభిపాట్యమండలి అధ్యక్షులగు ఆంధ్ర నాటకకళాధికార వనారన గోవిందరావు గారును శ్రీయుత కొత్తవల్లి లక్ష్మయ్య గారును చాల కృషి నెలిసి 1929 లో ఆంధ్ర నాటక కళాపరివర్తన నేర్పరచిరి. 1931 లో రెండవసారి జరిగినది. భగవదనుగ్రహమున సీతవర్ణమాచరితము రాజధానినగరమున జరుగుటయును దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులు, రాఘవాచారిగారు మున్నగు ప్రముఖులు చాలమంది యాహువదమున పాల్గొనుటయును తలపించినది. ఈపరివర్తనవారు నిన్ను నేమను లేపును యేర్పరచిన ప్రదర్శనములలో పాల్గొనుట కాంధ్రదేశమున విఖ్యాతులగు నటుల శిఖరులు పలువురు సోదరిసోదరుల యిప్పుడువచ్చియుండుట మిక్కిలి సంతోషప్రదము. ఈపరివర్తనముగూడ తక్కిన సభలవలె మూడునాళ్ల ముచ్చలగా నుండక ఆంధ్రనాటకాధికారమునకు నిజమైనకృషిని నలువవలెననిన వీరందరును దీక్షి బూని పనిచేయుట తత్వవంతము. వెనుక కాలమున మహానాటక మేల్పవర్తరములపాలు కేవలము వార్షిక విసేద సమావేశములుగా మాత్రమే యుండెను గాని గాంధీమహాత్ముడు కాలగ్రెసురంగమున ప్రవేశించినపిమ్మట చాలమార్పులను నొసరించి స్థాయిసంఘమును కార్యసంఘమును రాష్ట్రీయ మండల తాలూకా గ్రామసంఘములు నేర్పరచి కాలగ్రెసు నంపునొక ప్రబలమగు సజీవసంఘంగా గావించెను. ప్రస్తుత మిహాసర తాత్కాలిక భారము బూనినవారందరు దీనిని సార్వకసంస్థగా చేయవలెననిన, ఆయాగ్రమునే అనుసరింపవలెను. ఇందులకు ఆంధ్రదేశమునందున్న నాటకసమాజము లన్నియును నటులు కవులు నాటకకర్తలు శ్రీమంతలు మున్నగు సోదరిసోదరులందరు నత్యధికముగా తోడ్పడవలెను. ఆంధ్ర నాటకరంగమున కుట్రీలు శ్రీపాతలనుధరించునట్టి మొదట సుభిక్షమైన వారేర్పరచిగొని అది యున్నట్టివరకును బాగుగా వాడుకలోనికిరావలెను. ఇప్పుడు

శ్రీ రాఘవాచార్యులవారి కృషివలన విద్యాధికులును కులీనులగు సోదరి మనులు శ్రీపాతలను ధరించుచు నీ యుద్యమమునకు తోడ్పడుచుండుట శుభసూచకము. మదరాసులో జరుగుచున్న పరివర్తనాధ్యక్షులు ముగియు లోపలనే వీరు పరివర్తనవలన నధికముగ ప్రయోజనము కలుగుటకు తగిన ఏర్పాటులను చేయగలరని నమ్మెదము. కార్యదర్శులగు కొత్తవల్లిలక్ష్మయ్య నీలంరాజు వేంకటేశ్వయ్య గార్లును అధ్యక్షులగు రాఘవాచార్యులవారును సన్మానసంఘాధ్యక్షులగు దేశోద్ధారకులును సన్మాన సంఘసభ్యులగు గడ్డె రంగయ్యగారును గారు మున్నగు ప్రముఖులును ఇతర నట శిఖరులును కలసి యొకసామంతుమును కార్యసంఘము నేర్పరచవలెను. దేశమునందున్న నాటకసంఘము లన్నియును దీనిలో చేరుటకును నటులందరు దీని సంగీకరించుటకును గట్టికృషి జరుగవలెను. లేనిచో, నానాదేశ సభ్యము వలె నిదియును విషమమేయగును. ఈ పరివర్తనము మామూలు నాటకప్రదర్శనములవలె తాత్కాలికవిసేదములే యగును. ఈ ధనవ్యయమంతయు దుర్వ్యయమే యగును. భగవదనుగ్రహమున వీరి ప్రయత్నము కొనసాగును గాక. ఆంధ్ర నాటక కళాపరివర్తనతో పాలు తమిళనాటక కళాపరివర్తన గూడ నేర్పరచుచుండుటవలన నాటకకళాభివృద్ధి విషయమున ప్రజలలో నానశ్శి గలిగినదని విదితమగుచున్నది. ఈపరివర్తనవారి మొదటి సమావేశము 24 వ తేది నిమగ్దరాసులో గానమందిరమున సుప్రసిద్ధనటులును నాటకకర్తలు నగు రావు బహదరు పి. నంబంధం మొదలగువారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగినది. గానమందిరము యజమానులును హెల్పు మున్నగు పెక్కు వైద్యకర్తలకు సంపాదకులు నగు రావుసాహెబు డాక్టరు యు.రామా రావుగారు ప్రతినిధులకు సార్వత్రిక మొనగిరి. ఈరీతిగా ప్రతిరాష్ట్రమునందును నాటకకళాపరివర్తన లేర్పడవలెను. వీరందరును కలసి అఖిలభారతనాటకకళాపరివర్తన నేర్పరచవలెను. ఇందులకు వీరందరును కలసి పనిచేసినచో వేదేక్షలోపుననే యిది చేయగలరుగాన నందులకు తగిన ప్రయత్నములు జరుగగల పని నమ్మెదము.

క్రిస్తుమను: జాతీయక్రమశ్రీగారి శుభసందేశము

నిన్నటిరోజు క్రైస్తవప్రపంచమున కంతటికిని పరమపవిత్ర మగు పర్వదినము. దీనిని వారొక గొప్పచండుగా జరుపుచున్నారు. వేరువేరు స్థలములలో నున్న బంధుమిత్రు లందరును కలిసి కొందురు. నూతనవస్త్రాలంకారములను ధరించెదరు. విందుభోజనములు జరుగును. పరస్పరాభినందములు ముఖముఖి లేఖామూలముగను గూడ జరుగుచుండును. క్రైస్తవప్రార్థనాలయములలో మతగురువు లుపన్యసించెదరు. శ్రీబాలవృద్ధులందరును కలసి ప్రార్థనలను చేసెదరు. బంధుమిత్రులకు బహుమతులను పంపుచుందురు. భారతదేశమున తాబేదారులగు హిందువులు క్రైస్తవమతములగు పాశ్చాత్యులకు ను హిందూ ప్రముఖులు ఉన్నతపదవులలో నున్న పాశ్చాత్యులకు ను ఫలపుష్పాదుల సందేశాని వారి సభిందించుచుందురు. ఇందులకు చాల ధనము వ్యయ మగుచుండును. ఈ సందర్భమున సార్వభౌముడు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యసార్వభౌమ సమస్తదేశములవారి కిది శుభసందేశము నొసగు చుండును. శ్రీ జార్జి చక్రవర్తిగారు నిన్నటిరోజున సాంక్రేంగమునుండి రేడియో మూలమున పంపిన సందేశమును మదరాసు పౌరులుగూడ వినిగలిగిరి. ఇద్దిచక్రవర్తిశాస్త్రు పరిశోధనవలన కలిగిన ఘనతమముగ సభిందించుచున్న సామ్రాజ్య కేంద్రస్థానమునుండి సార్వభౌముడు యంత్రముఖమున నుడివిన వాక్యముల సేక

కాలమున సామ్రాజ్యమునందలి దన్ని దేశములవారును వినగలుగుచున్నారు. ఇట్టి అభివృద్ధిని సార్వభౌముడు దుదితరీతిని ప్రశంసించుచు ఉచితజ్జర ఓరిమి నద్దాపము మున్నగునవి సామ్రాజ్యవాసులందరిలోను కలుగనియెడల పరిశోధనలలో నెంత అభివృద్ధి కలిగినను గూడ నిరుపయోగమే యగు నని తెలిపెను. కన్నబిడ్డల నందరిని తండ్రి సమానప్రేమతో జూచునటుల రాజు తన పరిపాలనమునందున్న ప్రజల నందరిని కన్నబిడ్డలవలెనే సమానప్రేమతో చూడవలెను. ప్రజల తేమముకంటె రాజునకు ముఖ్యతమును మరేదియునులేదు. జనవాక్యమునందు గల గౌరవమును వెల్లడించుటకు శ్రీరామచంద్రుడు ధర్మపత్నిని గూడ నిష్కారణముగా పరిత్యజించెను. సహజోద్ధారముతో సార్వభౌముడు పంపిన శుభసందేశమునకు ప్రజలందరును కృతజ్ఞులు. భారతీయులు రాజును వైభవముగా చూచుట సర్వదాయమనటకు 'నావిష్టు: పృథివీపతి:' అను వాక్యమే నిదర్శనము. రాజును ప్రజలును తమతమ విధులను సరిగా నెరవేర్చిననే అన్యోన్యత అధికమగును. జార్జి సార్వభౌముడు నియమబద్ధుడు గావున మృత్తివర్ణమువారును రాజ్యపతి నిధులును రాజాగారిశుభోదేశముల కనుగుణముగాను నిష్పాక్షికముగాను పరిపాలనమును కొనసాగింపవలసి యున్నది. ప్రస్తుతము భారతదేశమునందలి పరిపాలనము లోపముగా నున్న దని చెప్పవచ్చును గాన ప్రభుత్వోద్యోగులు తమకర్తవ్యమును గుర్తించి సార్వభౌముని అభిమతానుసారముగా భారతీయులకు రాజీయస్వాతంత్ర్యము నొసంగి శాశ్వతముగా వారిమైత్రిని సహాయమున బడయగలరుదురుగాక. భారతీయులు సార్వభౌమునిపట్ల సహజముగ ప్రేమను రాజభక్తిని కలిగియుండుటకు ఉద్యోగులు తోడ్పడవలెను. సార్వభౌముడు ప్రజలందరి సభిందించుచు బిడ్డలను ప్రత్యేకముగా సభిందించుటలో సహజకారణము విదితమగుచున్నది. మిమ్మునందరను భగవంతుడు రక్షించుగాకయని రాజాగారు శుభాశంకున వెల్లడించినందులకు మేము మిక్కిలి కృతజ్ఞులము. రాజాగారును రాజకుటుంబములవారును శుభవరంపరల నోలూడునట్లు నాటివర్తనలు ఉద్యోగులు మున్నగు వారితోద్బులున ప్రతి శతాబ్ది భారతప్రజలు కోరుచున్న న్యాయమును రాజీయస్వాతంత్ర్యమును వారికొసంగి శాశ్వతముగా వారిని ప్రేమపాత్రబద్ధులుగా చేసి అకలంకముగా వారిప్రేమ విధ్వంసమైత్రులను బడయగలగునట్లును భగవంతు డనుగ్రహించుగాక!

దారుణప్రమాదము-అధికముగు

జనవరము క్రైస్తుమను పండుగలలో క్రైస్తువ ప్రపంచమంతయును ఆనందపరవశమగుచుండగా, ప్రాన్సుదేశమున అతిభయంకరముగ రైలుప్రమాదము తలపించుటచే పెక్కుమటుంబములవారును దేశీయలందరునుగూడ దుఃఖినిమగ్నులైనవి నవలసించినందులకు మేము మిక్కిలి చింతించుచు, అహింసానిరతులకు సహజముగ విశ్వసందర్భావముతో వారికి మనఃపూర్వకముగా సానుభూతిని తెలుపుచున్నాము. ప్రాన్సుదేశమున లాగ్నోరైలుస్టేషనవద్ద పారిసు-నాన్సీ ఎక్స్ప్రెసు నిలిచియుండగా దట్టమైన పొగమంచువలన స్టేషను అధికారుల సిగ్నల్లు కనబడనందున స్టేషన్ బద్ద ఎక్స్ప్రెసు గంటకు 60 మైళ్ల వేగముతో వచ్చి నాన్సీ ఎక్స్ప్రెసును డీకనుటచే, నాన్సీ ఎక్స్ప్రెసులో చాలబండ్లు తునాతునకలెనవి. క్రైస్తుమను పండుగల నిమిత్తము స్వగృహములకు వచ్చుచున్న పందలకొల్దిప్రజల బండ్లలో నుండిరి. ఇందువలన నెందరు మృతి నొందిరి నరిగా తెలియలేదు గాని మృతి నొందినవారి సంఖ్య 200 కు మైగానే యున్నదనియును గాదుములు

వార్తలు - విశేషములు

- అఖిలభారత మహిళా సంఘ సమావేశము అల్లూర్ ఓయిడో సరిగారి అధ్యక్షతన కలకత్తాలో 27 తేది జరుగును.
జనవరి 19 తేది తిరుపతి, మద్రాసు లో (రంగూన్) యేనులు యెదురు నాశము చేసినయు, గ్రామస్థుల రక్షణకై ఓకారిలకు పంపి రిండును తెలియుచున్నది.
రిజిస్ట్రేట్ జిల్లాలోని (రంగూన్) కలెక్టర్ పట్టుకొను సమావేశమును పారితో కొండప్రాంతమున పోవుచున్న ఆడ మనిషిని యెదురుకొల్పి చంపెనని తెలియుచున్నది.
యశ్వరాష్ట్ర శాసనసభ జనవరిసమావేశము 18 తేది ప్రారంభమై 26 తేదివరకు జరుగును. 28, 29, 30, 31 తేదీలుందు అధికారి తీర్మానములపై చర్చ జరుగును. 18 తేది గవర్నరుగారు సభలో ఉపసభింపెదరు. 19, 25, 26 తేదీలుందు అసభికారి తీర్మానములపై చర్చ జరుగును.
బర్మా శాసనసభ్యుడగు యథాబాగురు హెటూ ప్రమాదమున మరణించిరి. శాసనసభ్యుడగు అభ్యుదయ గారిని నిమిత్తముగా ఒక కారీరత్నము, క్రికెట్ సభ్యుడైన సభ్యుని మామగారు గూడ గలరు. మామగారికి అందరికంటె యెక్కువ ఓట్లు వచ్చినవి.
అఖిలభారత పోస్టల్ కాన్ఫరెన్సు అనాచూరు లో డిసెంబరు 25 తేది సాయంత్రము ప్రేమబాయి హోంనుండు, యస్. సి. పిల్లగారి అధ్యక్షతన జరిగెను. అనాచూరు లో పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడగు బల్లంకొరాయి భామరగారు అధ్యక్షపదవిని వహించెను.
పంజాబు విశ్వవిద్యాలయమున 1932 సం॥ పట్టభద్రులరాష్ట్ర సంఖ్య 22 మౌళియందుండెను. 1933 సం॥ యా సంఖ్య 46 వలె పెరిగియున్నది. పంజాబు విశ్వవిద్యాలయ వాణికి రిహస్యలప విధితునకున్నది. క్రైస్తు మనందు గూడ పట్టభద్రులరాష్ట్ర సంఖ్య 10వంద 15 వలె పెరిగెను. పిండిలో 28 వంద 47 వలె పెరిగెను.
"ప్రేమపాత్రపాత్ర" అని ఫిక్షానా మేజిస్ట్రేటు (రంగూన్) తీర్పునందరమును సేదించిరి. 22 సం॥ ప్రాయముల ఒక బర్మా యువకి తన ప్రేయసిని పాలు తేదీపాత్రయమునకు 109-4-0 విలువగల సానుగిని తల్లియొడినుండి దొంగిలించెను. యువకి తన తేదీయను ఒప్పుకొని తల్లియొడినుండి తేదీపులను తీసికొని పోవుట దొంగతనముగాదని తాను తలచివిన బోధులలో చెప్పెను. 1 సం॥వరకు 100 హిందూసంగతలెన మేజిస్ట్రేటు తీర్పుచెప్పెను.
హరిజన సేవాసంఘము ప్రధాన కార్యదర్శి ప్రకటన
డి.డి. డిసెంబరు 21:-
హరిజన సేవాసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి అగు ఎ. వి. భక్తచూడా రీకింద ప్రకటన గావించిరి:-
"సర్వజన్యులకే అకలంకము సాక్షి నెంట్రి బోధులయ యా మార్గము జరిగిన డిట్ల సమావేశమునందు సంఘముయొక్క కేరణ హరిజన సేవాసంఘమున హర్షతలెన నిశ్చయించిరి. ఈ సంఘ రాష్ట్రీయ, జిల్లాశాఖలయల పౌరులు యా మార్గము గమనించెదరు గాక" (అ. ప్రె.)

హరిజన సేవాసంఘము

ప్రధాన కార్యదర్శి ప్రకటన
డి.డి. డిసెంబరు 21:-
హరిజన సేవాసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి అగు ఎ. వి. భక్తచూడా రీకింద ప్రకటన గావించిరి:-
"సర్వజన్యులకే అకలంకము సాక్షి నెంట్రి బోధులయ యా మార్గము జరిగిన డిట్ల సమావేశమునందు సంఘముయొక్క కేరణ హరిజన సేవాసంఘమున హర్షతలెన నిశ్చయించిరి. ఈ సంఘ రాష్ట్రీయ, జిల్లాశాఖలయల పౌరులు యా మార్గము గమనించెదరు గాక" (అ. ప్రె.)
తగిన 300 మందిలోను 100 మంది ప్రాణాపాయసితిలో నున్నారనియును నేటి విచిత్రతలవలన తెలియుచున్నది. 150 శవములు శవపేటికలలో నుంచబడెను. శవముల నన్నీటిని బయటికి తీసిరి గాని 35 శవముల నింకను గుర్తింపవలసియున్నది. సప్తమంతయును నాన్సీ ఎక్స్ప్రెసు కి కలిగినట్లు తెలియుచున్నది. వెనుక 1915 లో సనగా యుద్ధసమయమున నిట్టి ప్రమాదము జరిగినది. అప్పుడు 220 మంది మృతి నొందిరి. మరల నట్టి గొప్ప ప్రమాదము నేడు కలిగినది. దీనివలన నెన్ని కుటుంబములలో దుఃఖినిమగ్నులు నైనవి. భగవంతుని లీలలు దుర్గాప్రభావములు. కాలధర్మ మనత్రికమణియ్యము. కొందరికి సంతోషము, కొందరికి దుఃఖము, కొందరికి దాద్ర్యము కొందరికి మహావైశ్యర్యము, కొందరికి మహాగౌరవము కొందరికి నీచస్థితి- యిదియే ప్రకృతిధర్మము. ఈ సుఖదుఃఖములలో నమగతి నుండగలవాడే స్థితప్రజ్ఞుడు. ద్వంద్వాత్మితుడు. తన సంతోషబలమున దుఃఖినిమగ్నులైన ప్రజలకు సహజరహితానిధి యైనను నత్యంతలృప్యడగు భగవత్తుడు మనశ్శాంతిని కలుగజేయుగాక.

(ப. ப்.)

Printed and Published by C. Seshagiri Rao B. A., at Andhra Patrika Press, 6 & 7, Thambu Chetty Street, G. T. Madras—Editor: C. Seshagiri Rao, B. A.